

BÖLÜM 10

DUYGUSAL ZEKÂ ve YARATICILIK

Mehmet Şirin GÜLER¹

GİRİŞ

Günümüzde girişimcilik, ekonomik gelişmede rol oynayan önemli faktörlerden biri haline gelmektedir. Son yıllarda girişimcilik, dünyada ve ülkemizde hızlı bir atış göstermektedir. Bunun nedenleri olarak ise girişimciliğin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde hem istihdamın yaratılması hem de ekonomik refah sağlanması için önemli bir unsur haline gelmektedir.

Girişimci, orta çağda önemli projeleri yöneten şahıs veya şahıslardan oluşmuştur. Orta çağda girişimci, riski üstüne almamakta yalnızca gerekli kaynakları kullanarak bir tasarımı yürütmekle görevlidir. Orta çağdan 1700'lü senelere gelindiğindeyse girişimciliğe risk kavramı da eklenmiştir.

Yaratıcılık hep var olduğu halde onun hakkındaki sistemli araştırmalar 1960 yılında başlamıştır. Yaratıcılık söz konusu olduğunda; bilgi ve tecrübe birikiminden yararlanarak sentezleme sonucu yeni mahsul ortaya koymak gerekir. Birbirlerinden farklı, ilişkisi olmadığını sandığımız şeylerin ilişkisini tasarlamak ve yeniyi ortaya çıkarmak gerekir

Yaratıcılık sadece eleştirmek değildir. Yeni tekliflerde bulunmaktır. Yalnızca soruları yanıtlamak değil soru da yöneltmektir. Yalnızca problem çözmek değil problem de meydana getirmektir.

Duygusal zekâ insanın sosyoloji ve psikoloji durumuyla değerlendirildiği için değişiklik geçirip geliştirilebilecek bir hadise olmaktadır. IQ seviyeleri yüksek olan insanlar içtimai yahut iş hayatında çalışanlarla olan iletişimlerinin olumsuz olması duygusal zekâsının yeteri kadar olgunlaşmadığını ortaya çıkarmaktadır. Böylelikle insanın gelişmiş zekâsının var olması duygusal zekâ ile ilgili orantılı olmadığındandır. Duygusal zekâ şahıs için süreç aşamasında ortaya çıkmış olup, tekrar şahıs tarafından şekil verilebilen bir kavram olur.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Mehmet0910@hotmail.com

sinde çocuklar için müzik, resim ve dans öğretmek gibi yaratıcı olmanın da öğretilmesinin gerekli olduğunu söylüyor, Bilimsellik ile ilgili araştırmalarda bulunan İngiliz bilimci, fizikçi John Bernal ise yaratıcılığın disiplin öğretilir gibi öğretilmesinin gerektiğini vurguluyor.

KAYNAKÇA

- 1: Argun, Y. (2004). Okul Öncesi Dönemde Yaratıcılık ve Eğitimi. Ankara: Anı Yayınları.
- 2: Arslan, B. (2003). Bilgisayar Destekli Eğitime Tabi Tutulan Ortaöğretim Öğrencileriyle Bu Süreçte Eğitici Olarak Rol Alan Öğretmenlerin Beden İlişkin Görüşleri, The Turkish Online Journal Of Educational Technology, 2(4).
- 3: Arslan, R., Efe, D. & Aydın, E. (2013). Duygusal Zekâ ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki: Sağlık Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma, Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 5(3), 169-180.
- 4: Aygün, M. (2019). Buz Hokeyi Sporcularında Duygusal Zekâ ve Liderlik, Nobel Yayınları, Ankara.
- 5: Aygün, M. & Öztaşyonar, Y. (2019). Buz Hokeyi Sporcularının Sürekli Kendine Güven Özelliklerinin İncelenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 17(3), 202-212.
- 6: Bencuya, C. (2009). Çocukluk Döneminde Sanat ve Yaratıcılık, [http://www.keyifci.com/cocukluk-doneminde-sanat-ve-yaratilicilik24631.html?s=b184805981eab7722376fe28fe7fb7de&](http://www.keyifci.com/cocukluk-doneminde-sanat-ve-yaratilicilik24631.html?s=b184805981eab7722376fe28fe7fb7de&erişim_tarihi_(30-09-2009)) erişim tarihi (30-09-2009)
- 7: Bentley, T. (1999). Yaratıcılık, Hidayet Yayınları, İstanbul.
- 8: Caruso, D. R. & Salovey, P. (2004). The Emotionally Intelligent Manager: How To Develop And Use The Four Key Emotional Skills Of Leadership, A Wiley Imprint San Francisco.
- 9: Cooper, R.K. & Sawaf, A. (1997). Executive EQ: Emotional Intelligence in Leadership and Organisations, Grosset/Putnum, New York.
- 10: Çakar, U. & Arbak, Y. (2004). Modern ve Yaklaşımlar Işığında Değişen Duygu-Zekâ İlişkisi ve Duygusal Zekâ, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dergisi, 6(3), 23-48.
- 11: Çetinkaya, Ö. & Alparslan, A. M. (2011). Duygusal Zekânın İletişim Becerileri Üzerine Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 16(1), 363-377.
- 12: Dökmen, Ü. (1998). İletişim Çatışmaları ve Empati, Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- 13: Ersoy, E. & Başer, N. İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme Düzeyleri. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2(9).
- 14: Kaynar, Ö., Seyhan, S., & Bilici, M. F. (2018) Güreşçilerde Sportif Başarıyı Olumsuz Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 20(1).
- 15: Koçoğlu, Ç. & Köymen, Ü. (2003). Öğrencilerin Hiperortam Tasarımcısı Olarak Katıldığı Öğrenme Çevresinin Yaratıcı Düşünmeye Etkisi. The Turkish Online Journal of Educational Technology, 2(3)
- 16: Murathan, T. (2019). "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Belirlenmesi", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, 5(24), 1518-1526
- 17: Yenilmez, K. & Yolcu, B. (2007). Öğretmen Davranışlarının Yaratıcı Düşünme Becerilerinin Gelişimine Katkısı. Sosyal Bilimler Dergisi. 18, 95-105.
- 18: Yelkikalan, N. ve ark. (2012). Emotional intelligence characteristics of students studying at various faculties and colleges of universities. European Scientific Journal, (8), pp. 39.
- 19: Tuğrul, C. (1999). Duygusal Zeka. Klinik Psikiyatri Dergisi 1999;1:12-20. Psikolojik Değerlendirme, Terapi ve Eğitim Merkezi, ANKARA
- 20: Bar-On, R. (2005). "The Bar-On Model Of Emotional-Social Intelligence". In P. Fernández-Bercoval and N. Extremera (Guest Editors), Special Issue on Emotional Intelligence, Psicothema.
- 21: Dulweicz, V. & Higgs, M. J. (1999), "Can Emotional Intelligence Be Measured and Developed", Leadership & Organization Development Journal,

- 22: Salovey, P. & J. D. Mayer (1990), "Emotional Intelligence", Imagination, Cognition and Personality,
- 23: Mayer, J. D. & P. Salovey (1997), "What Is Emotional Intelligence", In P. Salovey, & D. Sluyter, Emotional Development And Emotional Intelligence: Educational Implications (pp. 3-34). New York: Basicbooks, Inc.
- 24: Goleman, D. (1998), İşbaşında Duygusal Zekâ, (Çev. Handan Balkara), Varlık Yayınları Sayı:580 Üçüncü Basım: 2000, İstanbul.
- 25: Czaja A. & Marshall J. (2001). Observations of Atmosphere Ocean coupling in the North Atlantic. Quarterly Journal of the Royal Meteorological Society 127.
- 26: Yeşilyaprak, D. (2001). Duygusal Zeka ve Eğitim Açısından Doğurguları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi , 25 (25) , 139-146.
- 27: Ural,A. (2001), Yöneticilerde Duygusal Zekanın Üç Boyutu. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt 3, Sayı:2, 2001
- 28: Sungur, N. (1992). Yaratıcı Düşünce. İstanbul: Özgür Yayın-Dağıtım.
- 29: Üstündağ, T. (2005). Yaratıcılığa Yolculuk. (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- 30: Özden, Y. (1999). Öğrenme ve öğretme. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- 31: Öztunç, M. (1999). Yaratıcı düşünme üzerine ailenin etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- 32: Dikici, A. (2001). Sanat Eğitiminde Yaratıcılık. Milli Eğitim Dergisi. 149 <http://www.okulonce-si.tc/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=9>. (03.11.2008).
- 33: Clark, R. C. (1970). "Total Control and Chance in Musics: A Philosophical Analysis", The Journal of Aesthetics and Art Criticism, Vol.28, No.3, s.355 – 360. (Çevrimiçi) JSTOR <http://www.jstor.org/> 16.09.2007
- 34: Rıza, E. T. (2004). Yaratıcılığı Geliştirme Teknikleri. (3. bs.). İzmir: Birleşik Matbaa.
- 35: Rıza, E. T. (2006). Okullarımız Yaratıcılığı Geliştirmede Neden Başarısız Oluyor?. Avrupa Birliği Bütünleşme Sürecinde İlköğretim Eğitimi Sempozyumu. (15 Nisan 2006). İzmir:Takev Özel İlköğretim Okulu.
- 36: Ekiz, B, Koçak, Ö. & Demir, H. (2005) "Estimates of Genetic Parameters for Racing Performances of Arabian Horses". Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences 29
- 37: Öncü, T. (1992) Yaratıcılığın Belirlenmesi ve Yaratıcılık Üzerine Çevresel Etkiler. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/34/971/11960.pdf> 07 Ocak 2010 tarihinde alınmıştır.
- 38: Ömeroğlu, Esra. (1990). "Anaokuluna Giden 5-6 Yaşındaki Çocukların Sözel Yaratıcılıklarının Gelişiminde Yaratıcı Drama Eğitiminin Etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- 39: Senemoğlu, N. (1997). Gelişim Öğrenme ve Öğretim. Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Anı Yayıncılık.
- 40: Ward, T. B. (2009). The multiple roles of educators in children's creativity. In A.-G. Tan (Ed.), Creativity: A Handbook for Teachers. Singapur: World Scientific.